

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.14 ПП Методика навчання літературного читання
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта

Педагогічний інститут

Методика навчання літературного читання: роб. навч. прог. [для студ. спеціальності 6.01010201 «Початкова освіта»] / уклад. В.О. Науменко, Л.В. Шкарбан. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. – 29 с.

Розробники:

Науменко Віра Орестівна, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін;

Шкарбан Людмила В'ячеславівна, старший викладач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

Протокол № 7 від 04 лютого 2015 року

Завідувач кафедри початкової освіти та
методик гуманітарних дисциплін

 - С.М. Мартиненко

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи

 - М.А. Машовець

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015 рік

© Педагогічний інститут, 2015 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
III. Програма	
<i>Змістовий модуль 1.</i> Програмне, навчально-методичне забезпечення курсу «Методика навчання літературного читання».....	9
<i>Змістовий модуль 2.</i> Методика літературного читання творів різних жанрів.....	11
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методика навчання літературного читання»....	15
V. Плани семінарських і практичних занять.....	16
VI. Завдання для самостійної роботи.....	19
Карта самостійної роботи студента.....	23
VII. Індивідуальне науково-дослідне завдання.....	23
VIII. Система поточного і підсумкового контролю.....	25
IX. Методи навчання.....	26
X. Методичне забезпечення курсу.....	27
XI. Орієнтовна тематика бакалаврських робіт.....	27
XII. Література.....	28
Основна.....	28
Додаткова.....	29

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Методика навчання літературного читання» розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Методика навчання літературного читання», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

«Методика навчання літературного читання» є складовою частиною дисциплін блоку професійної підготовки. Її вивчення передбачає розв'язання низки **завдань**, зокрема: опанування студентами системою знань про закономірності процесу навчання літературного читання, підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів.

Мета курсу – розкрити сутність процесу навчання літературного читання в початковій школі відповідно до державних стандартів; висвітлити сучасні наукові концепції, поняття, методи та технології навчання літературного читання учнів початкових класів, забезпечити оволодіння студентами практичними вміннями проведення уроку літературного читання.

Завдання курсу:

- формування у майбутніх учителів професійного погляду на дитячу літературу як на мистецтво слова, яке зосереджує в собі національний і світовий досвід, і як на навчальний матеріал, який треба вміти розглядати з літературознавчої і методичної точки зору одночасно, щоб вибирати доцільні напрями аналізу літературного твору;
- забезпечення рівня оволодіння студентами всіма перевіреними практикою початкової школи методами навчання читати, способами і прийомами професійної діяльності з літературними творами – за роками та етапами навчання;
- засвоєння студентами наукової специфіки літературного процесу, поглиблене засвоєння науки про читача, теорії та історії методики навчання літературного читання у початковій школі.
- У процесі вивчення курсу важливо зосередити увагу на **засвоєнні знань** із таких питань:
- закономірності розвитку навички читання, її основних якостей;
- види читання, основні прийоми роботи над художнім текстом, що забезпечують вплив літературного змісту читання на формування дитячої особистості;
- мета і завдання уроків літературного читання в початковій школі;
- принципи побудови програми з літературного читання;
- назви і зміст розділів програми;

- вимоги до знань, умінь і навичок учнів з літературного читання за роками і етапами навчання;
- типи уроків класного і позакласного читання;
- методи класного і позакласного читання;
- фахові журнали, газети, методичні посібники з читання;
- принципи відбору дитячих книжок для уроків позакласного читання;
- підручники «Літературне читання», їх зміст, принципи побудови;
- зошити до підручників «Літературне читання», методика роботи з ними;
- вимоги до якостей читання учнів на кінець кожного періоду навчання читати, недоліки читання, їх причини, шляхи подолання; види вправ для колективної та індивідуальної роботи з дітьми щодо вдосконалення навички читання;
- відмінність художнього твору від науково-художнього; зміст і форма художнього твору; художній образ; жанрові особливості творів; етапи роботи з художнім твором, прийоми роботи на кожному етапі, види бесід на уроках літературного читання, вимоги до їх проведення;
- жанрові особливості малих фольклорних творів, казки, байки, віршів, науково-художнього твору; прийоми роботи з кожним жанром; види підготовчої роботи;
- етапи формування читацької самостійності;
- види літературних творів;
- професійні аспекти спілкування з дитячою літературою.
- Під час семінарських, практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької і самостійної роботи студенти **набувають уміння та навички:**
 - аналізувати кожен літературний твір із кола читання учнів початкових класів, виходячи з літературної специфіки тексту;
 - розробляти, проводити і аналізувати уроки літературного читання, систему уроків, передбачених програмою початкової школи, робити професійно значущі висновки з метою самовдосконалення;
 - самостійно проводити дослідження процесу формування навички читання, літературного розвитку учнів початкових класів;
 - розкривати зміст понять: читацька діяльність, читацька компетентність, принципи визначення змісту літературного читання, коло читання, читацька самостійність, теорія формування дитини-читача;
 - аналізувати, робити висновки щодо змісту розділів програми з читання за роками і етапами навчання;
 - визначати типи уроків класного і позакласного читання в 2-4 класах залежно від специфіки навчального матеріалу;
 - добирати і опрацьовувати статті з проблеми літературного читання, створювати методичну скарбничку прийомів, завдань, вправ на уроках літературного читання;

- аналізувати зміст і методичний апарат підручників «Літературне читання» з метою кваліфікованого використання їх на уроках літературного читання;
- вести контроль за рівнем сформованості навички читання; добирати і проводити вправи для удосконалення навички відповідно до її встановлення;
- проводити проглядове читання, читання-пошук, читання - спілкування; кваліфіковано прочитувати вголос літературний текст без підготовки і з підготовкою; аналізувати підібраний до уроку навчальний матеріал; розробляти, проводити і аналізувати урок чи систему уроків літературного читання;
- визначати тему і мету уроку, розробляти урок відповідно до мети, жанру, художніх особливостей твору;
- розробляти уроки позакласного читання відповідно до етапів формування читацької самостійності;
- визначати специфіку будь-якої дитячої книжки і літературного твору, фактичні і методичні можливості цього матеріалу під час роботи з учнями відповідного віку і рівня підготовки.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни становить 72 год., із них 10 год. – лекції, 6 – год. семінарські, 12 год. – практичні заняття, 4 год. – індивідуальна робота, 36 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Методика навчання літературного читання» завершується складанням заліку.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: процес підготовки студентів до навчання учнів початкової школи літературного читання

Курс	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>72 години</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань <i>0101 Педагогічна освіта</i></p> <p>Шифр та назва напрямку підготовки: <i>6.010102 Початкова освіта</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>«бакалавр»</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: <i>2</i></p> <p>Семестр:<i>4</i></p> <p>Аудиторні заняття: <i>32 години, з них:</i> лекції (теоретична підготовка): <i>10 годин,</i> семінарські заняття:<i>6 годин,</i> практичні заняття: <i>12 годин</i> індивідуальна робота: <i>4 години</i> самостійна робота: <i>36 годин</i> модульний контроль: <i>4 години</i></p> <p>Вид контролю:<i>залік</i></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	МКР
Змістовий модуль I									
ПРОГРАМНЕ, НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ «ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ»									
1	Особливості змісту програми курсу «Літературне читання».	9	4	2			2	5	
2	Особливості підручників «Літературне читання»	7	2	2				5	
3	Аналіз програми з літературного читання	2	2		2				
4	Типи уроків літературного читання	2	2		2				
5	Методика формування навички читання контексті літературного читання.	2	2	2					
6	Аналіз методичних посібників, методичн статей з формування навички читання	2	2			2			
7	Методика проведення вправ на формування правильності, швидкості, усвідомленості і виразності читання	2	2			2			
8	Діагностика рівня сформованості навички читання	5						5	
9	МКР	2							2
Разом		33	16	6	4	4	2	15	2
Змістовий модуль II									
МЕТОДИКА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ									
10.	Основні етапи роботи з художнім твором уроці літературного читання	2	2	2					
11.	Вимоги до уроку літературного читання	10						10	
12.	Літературознавча пропедевтика на уроках літературного читання	8	2				2	6	
13.	Аналіз художнього твору на урок літературного читання	2	2	2					
14.	Методика роботи із загадкою, приказкою, прислів'ям, лічилкою, скоромовкою уроках літературного читання	2	2			2			

15	Методика роботи із казкою, легендою на уроках літературного читання	2	2			2			
16	Розробка сценаріїв уроків читання поезії, оповідання, казки із застосуванням Smart-дошки створення казки за поданою схемою	2	2			2			
17	Методика роботи із оповіданням	2	2			2			
18	Організація творчої діяльності учнів	2	2		2				
19	Методика позакласного читання	5						5	
20	МКР	2							2
Разом		39	16	4	2	8	2	21	2
Разом за навчальним планом		72	32	10	6	12	4	36	4

ІІІ. ПРОГРАМА ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І ПРОГРАМНЕ, НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ «ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ»

Лекція 1. Особливості змісту програми курсу «Літературне читання» (2 год.)

Структура програми. Зміст пояснювальної записки. Мета і завдання літературного читання. Сутність поняття читацька компетентність. Принципи визначення змісту літературного читання. Сутність тематично-жанрового, естетичного, літературознавчого, комунікативно – літературного принципів впорядкування змісту. Змістові лінії програми. Особливості нової програми «Літературне читання»(у порівнянні з програмою 2006 року). Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів.

Основні поняття теми: літературне читання, читацька діяльність, читацька компетентність, змістові лінії.

Література

Основна: 3, 4, 6, 7.

Додаткова: 2, 3, 7.

Лекція 2. Особливості змісту підручників «Літературне читання»

Підручники «Літературне читання» для 2, 3 класів. Автори підручників, рік видання. Підручник – своєрідна модель навчання учнів літературного читання. Основна ідея підручника, реалізація її у змісті. Структура підручника. Коло читання. Особливості вибору творів для читання учнями. Методичний апарат. Ілюстративний матеріал. Рубрики і їх зміст. Новизна змісту підручника. Робота в групах. Завдання на вибір. Відповідність змісту підручника програмі «Літературне читання».

Основні поняття теми: зміст підручника, методичний апарат, рубрики.

Література

Основна: 3, 4, 6, 7.

Додаткова: 2, 3, 7.

Семінарське заняття 1. Аналіз програми з літературного читання (2 год.)

Семінарське заняття 2. Типи уроків літературного читання (2 год.)

Лекція 3. Методика формування навички читання в контексті літературного читання (2 год.)

Досягнення сучасної психолінгвістики в області читання як комунікативної діяльності і теорії тексту. Читання-один із видів мовленнєвої діяльності (І.А.Зимня, М.І. Жинкін, А.А. Леонтьєв, А.Н. Соколов).

Види читання (голосне, мовчазне), їхнє значення. Основні етапи розвитку навички читання, співвідношення читання вголос і мовчки в початкових класах.

Дискусійні питання становлення навички «динамічного» читання в учнів початкової школи.

Структура, предметний зміст, мовленнєві механізми читання.

Навичка читання – автоматизований компонент дії читання. Умови формування навички. Якості повноцінної навички (правильність, швидкість, усвідомленість, виразність).

Правильність читання. Фактори, які впливають на правильність. Вироблення точності зорового сприймання, формування чіткої правильної вимови, уважності. Зняття труднощів техніки читання. Методика запобігання помилкам і форми їх виправлення під час читання.

Швидкість читання. Залежність швидкості читання від особливостей тексту. Вплив пам'яті, поля читання, периферійного зору, антиципації на розвиток швидкості читання.

Програмні вимоги до темпу читання. Критерії вимірювання та оцінювання швидкості читання.

Усвідомленість читання. Критерії визначення розуміння прочитаного (розуміння ідеї твору, змісту окремих частин тексту твору, розуміння суті думки, вираженої в кожному реченні, лексичного значення кожного слова, переносного значення слів, метафоричних виразів, порівнянь, фразеологічних одиниць, стійких зворотів, прислів'їв, крилатих виразів тощо).

Активізація розумової діяльності. Врахування знань про будову тексту. Словникова робота.

Виразність читання. Уміння користуватися засобами інтонаційної виразності (тон, темп, сила голосу, пауза, логічний наголос). Уміння, пов'язані з

аналізом твору: уміння визначати настрій твору; уявляти описану картину; розкривати підтекст; визначати завдання свого читання.

Методика підготовки учнів до виразного читання тексту.

Вправи з розвитку навички виразного читання. Прийоми постановки мовленнєвого дихання, дикції, використання різної сили голосу, висоти, тону. Прийоми навчання учнів дотримуватися логічного наголосу, логічних пауз, підготовка партитури читання твору, позначення пауз, логічних наголосів у реченні, розвиток уміння інтонувати речення на основі усвідомлення змісту, ідейної спрямованості, зображувальних засобів твору. Хорова декламація. Читання в особах, читання діалогів. Заклучне виразне читання художнього твору (відновлення цілісного сприйняття тексту на основі усвідомлення його основної думки і свого ставлення до героїв, подій твору).

Методики формування навички читання.

Методика міжпредметних завдань. Методика активного впливу на навичку читання. Методика І. Федоренка.

Методика вивчення рівня сформованості навички читання.

Визначення швидкості читання, коефіцієнта засвоєння прочитаного, продуктивності читання.

Основні поняття теми: читання, читання як мовленнєва діяльність; навичка читання; якості повноцінного читання: правильність, швидкість, виразність, усвідомленість.

Література

Основна: 1, 2.

Додаткова: 2.

Практичне заняття 1. Аналіз методичних посібників, методичних статей з формування навички читання (2 год.)

Практичне заняття 2. Методика проведення вправ на формування правильності, швидкості читання, усвідомленості, виразності читання (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II МЕТОДИКА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ

Лекція 4. Основні етапи роботи з художнім твором на уроках літературного читання(2 год.)

Етап «до читання твору». Його завдання – підготувати учнів до сприймання твору в трьох напрямках: 1) процесуальному (зняти труднощі техніки читання); 2) змістовому (підготувати до сприймання змісту); 3) емоційному

(підготувати учнів до адекватного авторському задуму сприйняття емоційно – естетичного змісту твору).

Етап «в ході читання». Цілісне сприймання твору, повторне перечитування та аналіз, вторинний синтез.

Етап «після читання». Його завдання – включити прочитаний твір у систему раніше опрацьованих творів шляхом порівняння їх за змістом, художніми образами, художніми засобами, настроєм.

Основні поняття теми: художній твір, літературне читання

Література

Основна: 2, 3, 4, 5, 7, 8.

Додаткова: 2, 4, 5.

Лекція 5. Аналіз художнього твору на уроках літературного читання (2 год.)

Словник сучасної української мови тлумачить аналіз як: розклад, розбір, метод наукового дослідження предметів, явищ та іншого через розклад, розчленування їх подумки на складові частини; протилежне синтезу; розгляд чогось; визначення складу та властивостей якоїсь речовини, дослідження їх. Таке пояснення терміну «аналіз» не відповідає «аналізу художнього твору».

Аналіз художнього твору – це виділення його складових, дослідження їх, виведення висновків; синтезування окремих частин з метою відкриття естетичної цінності, усвідомлення змісту, критичної, обґрунтованої оцінки.

Літературно-методичний аналіз тексту – основна форма підготовки вчителя до уроку читання, яка дає йому можливість спланувати успішне сприймання художнього твору учнями.

Художній твір – складна системна єдність, пізнати яку можна лиш за допомогою аналізу. Аналіз вимагає розгляду окремих елементів художнього тексту у відношенні до цілого, тому аналіз мови твору, сюжету, композиції, системи образів у взаємозв'язку і сприяє усвідомленню художньої ідеї.

Враховуючи ці особливості, вчитель вибирає **шлях аналізу, тобто послідовність розбору.**

У методиці визначені такі шляхи аналізу: «услід за автором», пообразний, проблемно-тематичний, комбінований (22, 205)

Шлях аналізу «услід за автором».

Використання аналізу «услід за автором» допомагає привернути увагу читача до кожного слова, так як у художньому творі важливою є кожна деталь.

Пообразний шлях аналізу.

Назва «пообразний» шлях аналізу походить від слова образ. Під час аналізу доміантним стає художній образ: образ людини, природи, автора, оповідача.

Образ у художній літературі – це немов жива і разом із тим узагальнена картина людського життя і навколишнього середовища, створена засобами мови на матеріалі дійсності творчою уявою письменника у світлі певного естетичного ідеалу (Лесин В. Літературознавчі терміни. К., 1985)

Образ оповідача – дійова особа, зображена у творі як суб'єкт розповіді, як герой, від особи якого ведеться розповідь і який вступає у функції уявного автора.

Методом роботи під час по образного аналізу є евристична бесіда, яка містить елементи вибіркового читання, читання в особах, читання під музику, словесне малювання, показ живих картин.

Пізнаючи художні образи, учні замислюються над власними рисами, прагнуть розібратися в особистих проблемах, намірах.

Проблемно-тематичний шлях аналізу

Цей вид роботи є результатом пошуку ефективних видів роботи, які б активізували діяльність учня (Ю. Бабанський, Д. Богоявленський, Н. Бібік, Н. Менчинська, О.Леонт'єв, С. Рубінштейн, О.Савченко, М. Скаткін та інші).

Проблемно-тематичний шлях аналізу вимагає від учителя розуміння понять: проблема, проблемне запитання, проблемне завдання, проблемна ситуація.

Під час аналізу встановлюється ланцюжок: від визначення проблем до проблемних ситуацій; від проблемної ситуації до проблемних завдань; від проблемних завдань до пошукової роботи, спрямованої на виявлення напрямів розв'язання визначених проблем.

Вимоги до проблемних запитань: запитання повинні бути зрозумілі учням; відповідати їхнім віковим особливостям; викликати зацікавленість; спонукати до пошукової роботи.

Послідовність аналізу твору проблемно-пошуковим шляхом: визначити проблему твору (соціальну, філософську, морально-етичну, екологічну); чітко сформулювати її; визначити тему художнього твору з метою її розкриття; дослідити авторський спосіб розв'язання проблеми.

Розгляду підлягають всі компоненти твору, залучається додаткова література.

«Проблемний аналіз – це ланцюжкова реакція запитань, проблемних ситуацій, які викликають в учнів потяг до дослідницької роботи».

Усі шляхи аналізу художнього твору мають особливості, властиві лише кожному з них. Л.Ф.Мірошніченко виокремлює такі:

- аналіз «услід за автором» сприяє правильному, вдумливому, виразному читанню та глибокому розумінню літературного твору;
- пообразний аналіз вчить всебічно і глибоко розуміти людину;

– проблемно-тематичний аналіз розкриває безліч способів розв’язання проблем (морально-етичних, економічних, екологічних, філософських, політичних та ін.), які постають перед людиною (22, 224).

Пообразний аналіз. Під час аналізу художнього твору, учні спостерігають, як художній твір побудований, ознайомлюються із способами характеристики персонажів, вираження емоцій, із роллю окремих елементів тексту. Вибудовується система образів твору із змалюванням зовнішності героїв, їх характеру і взаємостосунків.

Потім встановлюються причинно-наслідкові зв’язки, складається план, визначається основна думка. Діти складають опис літературного героя, переказують текст в парі, допомагаючи один одному. Запроваджуються і письмові роботи.

Основні поняття теми: аналіз, види аналізу: услід за автором, проблемно-тематичний, пообразний, комбінований.

Література

Основна: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Додаткова: 2, 3, 4.

Практичне заняття 3. Методика роботи з загадкою, прислів'ям, лічилкою, скоромовкою на уроках літературного читання (2 год.)

Практичне заняття 4. Методика роботи з казкою і легендою на уроках літературного читання (2 год.)

Практичне заняття 5. Методика читання оповідання (2 год.)

Практичне заняття 6. Розробка сценаріїв уроків літературного читання поезії, оповідання, казки із застосуванням Smart-дошки, створення казки за поданою схемою розгортання подій (2 год.)

Семінарське заняття 3. Організація творчої діяльності учнів на основі прочитаного (2 год.)

Навчально-методична карта дисципліни «Методика навчання літературного читання»
Разом: 72 год., лекції – 10 год., семінарські заняття – 6 год., практичні заняття – 12 год., індивідуальна робота – 4 год.,
самостійна робота – 36 год., МКР – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II				
Назва модуля	Програмне, навчально-методичне забезпечення курсу «Літературне читання»				Методика літературного читання творів різних жанрів				
Кількість балів за модуль	Лекції – 3 бали, семінарські – 22 бали, практичні – 22 бали. Разом – 47 балів.				Лекції – 2 бали, семінарські – 11 балів, практичні – 44 балів. Разом – 57 балів				
Лекції	I	II	III	IV	I	II	III	IV	V
Теми лекцій	Особливості змісту програми курсу «Літературне читання»	Особливості підручників «Літературне читання»	Методика формування навички читання в контексті літературного читання		Основні етапи роботи з художнім твором на уроці літературного читання	Особливості методики опрацювання загадки, прислів'я, лічилки, скоромовки на уроках літературного читання			
Теми семінарських та практичних занять	Аналіз програми з літературного читання.	Типи уроків читання	Аналіз методичних посібників, методичних статей з формування навички читання	Методика проведення вправ на формування правильності, швидкості, усвідомленості і виразності читання	Особливості методики опрацювання загадки, прислів'я, лічилки, скоромовки на уроках літературного читання	Особливості методики опрацювання казки і легенди на уроках літературного читання	Особливості методики читання оповідання	Організація творчої діяльності учнів на основі прочитаного художнього твору	Розробка сценаріїв уроків літературного читання поезії, оповідання, казки
Самостійна робота	10 б.	10 б.		10 б.	10 б.	5 б.		5 б.	
ІНДЗ	30 балів								
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 - 25 балів				Модульна контрольна робота 2 - 25 балів				

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття 1

Тема. Аналіз програми з літературного читання (2 год.)

План

1. Змістові лінії програми.
2. Програмні вимоги до рівнів сформованості читацької навички учнів на кінець року.
3. Характеристика кожної змістової лінії програми
4. Можливості підручника «Літературне читання» у формуванні в учнів читацьких навичок.
5. Принципи вибору творів для читання..

Аналіз структури і основного змісту підручника «Літературне читання».
Методичний апарат підручника.

Аналізуючи підручники «Літературне читання», необхідно дати відповідь на такі запитання:

1. У якій мірі підручник відповідає програмі?
2. Які принципи побудови підручників?
3. Які умови створює зміст підручника для формування світогляду, моральних якостей, пізнання навколишнього світу, розвитку емоційно-естетичної сфери читача?
4. Яким змістом, формами роботи підручник сприяє формуванню в учнів читацьких позицій?
5. Яка структура підручника?

Література

Основна: 3, 4, 7, 8.

Додаткова: 2, 3.

Семінарське заняття 2.

Тема. Типи уроків літературного читання (2 год.)

План.

1. Типи уроків читання і вимоги до їх побудови.
2. Варіативність побудови уроків читання (О.Я. Савченко)

Література

Основна: 2, 3, 4, 5, 7, 8.

Додаткова: 1, 3.

Практичне заняття 1.

Тема. Аналіз методичних посібників, методичних статей з формування навички читання (2 год.)

План.

1. Визначення змісту завдань у посібниках, зошитах з літературного читання, статтях з формування навички читання.
2. Групування вправ і завдань за спрямованістю їх на формування правильності, швидкості, виразності, усвідомленості читання

Література

Основна: 6.

Додаткова: 4, 5, 6.

Практичне заняття 2

Тема. Методика проведення вправ на формування правильності, швидкості, усвідомленості, виразності читання(2 год.)

План.

1. Методика проведення вправ на формування правильності читання.
2. Методика проведення вправ на формування швидкості читання.
3. Методика проведення вправ на формування усвідомленості, виразності читання.

Література

Основна: 1, 2.

Додаткова: 1, 2, 3.

Практичне заняття 3

Тема. Методика роботи з загадками, прислів'ями, лічилками, скоромовками на уроках літературного читання(2 год.)

План.

1. Методика читання загадки, прислів'я, приказки, лічилки, скоромовки.
2. Розробка уроку читання загадок (скоромовок, прислів'їв, приказок, лічилок) – робота в групах.

Література

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6,7.

Додаткова: 1, 4.

Практичне заняття 4

Тема. Методика читання оповідання (2 год.)

План

1. Жанрові особливості оповідання.
2. Схема аналізу оповідання, в основі якого лежить вчинок
3. Ідеограма аналізу оповідання.
4. Методика проведення бесід: вступної, аналітичної, узагальнюючої.
5. Робота з ілюстраціями до оповідання.
6. Різні види переказу змісту твору.
7. Складання плану.

Література

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6,7.

Додаткова: 1, 4.

Практичне заняття 5

Тема. Методика читання казки і легенди на уроках літературного читання (2 год.)

План

1. Жанрові особливості казки та легенди. Види казок.
2. Спільні та відмінні ознаки легенди і казки.
3. Вимоги програми до літературного читання легенд і казок.
4. Місце казок та легенд у змісті підручників «Літературне читання»
5. Розробка фрагментів уроків літературного читання легенд та казок.

Література

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6,7.

Додаткова: 1, 4.

Практичне заняття 6

Тема. Розробка сценаріїв уроків літературного читання поезії, оповідання, казки із застосуванням Smart- дошки; створення казки за поданою схемою розгортання подій (2 год.)

План

1. Визначення можливостей підручників «Літературне читання» для проведення уроків «синтезу мистецтв» (наявність пісень, репродукцій картин, пісень-ігор, віршів, покладених на музику).
2. Практичне виконання завдань на створення казки за поданою схемою.
3. Обговорення змісту статей, в яких розкривається проблема використання різних видів мистецтв на уроках літературного читання.

4. Перегляд зразків уроків і складання плану уроку із використанням на уроці літературного читання музики, живопису.

Література

Основна: 2, 3, 6, 7.

Додаткова: 1, 3.

Семінарське заняття 3

Тема. Організація творчої діяльності учнів на основі прочитаного (2год.)

План.

1. Аналіз змістової лінії програми «Організація творчої діяльності учнів на основі прочитаного».
2. Види творчих завдань у підручниках «Літературне читання».
3. Практичне виконання творчих завдань і методика їх проведення (робота в групах).

Література

Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6,7.

Додаткова: 1, 4.

VII. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I

ПРОГРАМНЕ, НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ «ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ»

**Тема 1. Особливості змісту програми курсу «Літературне читання»
(5 год. – 10 балів).**

Законспектувати статті:

1. Савченко О. Компетентнісна спрямованість нових навчальних програм для початкової школи / О. Савченко // Початкова школа. – 2012. – № 8. – С.1-6.
2. Вашуленко О. Читацька компетентність молодшого школяра: теоретичний аспект / О. Вашуленко // Початкова школа. – 2011. – №1– С.48-51.
3. Вашуленко О. Емоційно-ціннісна складова у структурі читацької компетентності молодшого школяра/ О. Вашуленко // Початкова школа. – 2013. – № 1. – С.13-18.
4. Ветчинкіна О. Використання різноманітних джерел інформації – один із напрямів формування компетентності молодших школярів / О. Ветчинкіна // Початкова школа. – 2012. – №3. – С. 52-53.

Тема 2. Особливості підручників «Літературне читання»(5 год. – 10 балів)

Проаналізувати підручник Савченко О.Я. Літературне читання. – К. : «Видавничий дім» Освіта, 2012 за напрямками: коло читання, методичний апарат, рубрики, ілюстративний матеріал, формування умінь працювати з твором, наявність творчих завдань.

Тема 7. Діагностика рівня сформованості навички читання (5 год. – 10 балів).

I. Опрацювати матеріали:

1. Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки № 1222 від 21.08. 2013.

2. Орієнтовні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів з окремих предметів у 1–4 класах. – Режим доступу: <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-58E8D979EB287/list-231DF428B27>.

3. Навчальні програми для загальноосвітніх закладів із навчанням українською мовою. 1-4 класи. К. : Видавничий дім «Освіта». – 2012. – С.77-78, 85, 92.

4. Фролова Л.А. О тестах по литературному чтению / Л.А. Фролова // Начальная школа. – 2012. – №7. – С.26-30.

II. На основі опрацьованого матеріалу підготувати тексти, тести до них для перевірки усвідомленості прочитаного.

Змістовий модуль II

МЕТОДИКА ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ

Тема 9. Вимоги до уроку літературного читання (10 год. – 10 балів)

I. Опрацювати посібники і статті:

1. Бершанская О.Н. Обучение постановке вопросов к произведению на уроках литературного чтения / О. Н. Бершанская // Начальная школа. – 2012. – №7. – С.21–26.

2. Вакуленко Е. А. Организация учебного диалога на уроках литературного чтения / Е. А. Вакуленко // Начальная школа. – 2012. – №5. – С.44 .

3. Ерошина Ю. Г. Эстетический аспект читательской деятельности младшего школьника / Ю. Г. Ерошина // Начальная школа. – 2012. – № 11. – С.46-50.

4. Калинина Л. В. К проблеме формирования нравственных ценностных ориентаций на уроках литературного чтения / Л. В. Калинина // Начальная школа. – 2012. – №7. – С.109-113.

5. Климанова Л. Уроки литературного чтения по ученикам «Родная речь» / Л. Климанова // Начальная школа. – 2007. – № 1. – С. 61 – 66.

6. Миронова Е. А. Развитие читательского интереса у младших школьников / Е. А. Миронова // Начальная школа. – 2011. – № 8. – С.74 .

7. Науменко В. О. Навчання вдумливого читання і розуміння художнього твору / В. О. Науменко // Початкова школа. – 2008. – № 7. – С. 50 – 51.
 8. Науменко В. О. Урок читання в початкових класах / В. О. Науменко // Початкова освіта. – 2009. – № 43. – С. 3 – 5.
 9. Первова Г. М. Теоретико-методические основы планирования уроков чтения в начальных классах / Г. М. Первова // Начальная школа. – 2002. – № 1. – С. 46–53.
 10. Первова Г. М. Чтение как универсальная деятельность младшего школьника / Г. М. Первова // Начальная школа. – 2013. – № 1. – С. 11.
 11. Савченко О. Я. Методика читання у початкових класах : посіб. для вчителя / О. Я. Савченко. – К. : Освіта, 2007. – 334 с.
- II. Сформулювати вимоги до уроку літературного читання.

Тема 10. Літературознавча пропедевтика на уроках літературного читання (6 год. – 5 балів).

I. Опрацювати статті, сторінки в програмі і підручниках з літературознавства (законспектувати матеріал):

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: підручник / О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв. – К. : Либідь, 2001. – С. 151–160, 208–213, 264–273, 279–284, 327.
2. Майдангалиєва Ж. А. Литературное развитие учащихся в системе «детский сад – школа – вуз» / Ж. А. Майдангалиєва // Начальная школа. – 2011. – № 4. – С. 102–106.
3. Навчальні програми для загальноосвітніх закладів із навчанням українською мовою. 1–4 класи. К. : Видавничий дім «Освіта». – 2012. – С. 78–79, 85–86, 92–93.
4. Рудкова С. Г., Кузнецова Т. А. Современные тенденции литературного образования младших школьников / С. Г. Рудкова, Т. А. Кузнецова // Начальная школа. – 2010. – № 12. – С. 23–29.
5. Строганова Л. В. Литературоведческий аспект курса «Литературное чтение» / Л. В. Строганова // Начальная школа. – 2012. – № 4. – С. 48–50.

Тема 17. Методика позакласного читання (год. – 5 балів)

I. Опрацювати зазначену літературу і на її основі сформулювати вимоги до уроків позакласного читання в 1, 2, 3, 4 класах.

1. Захарійчук М. Д., Науменко В. О. Книжка для вчителя. Методика роботи за «Букварем» М. Д. Захарійчук, В. О. Науменко // М. Д. Захарійчук, В. О. Науменко. – К. : Грамота, 2012. – С. 39–40, 46, 65, 81, 95, 110, 126, 139, 154, 166, 178, 191, 206, 220.
2. Мовчун А. І. З піснею сміявся, плакав і журився... (До 100-річчя з дня народження Андрія Малишка) / А. І. Мовчун // Початкова школа. – 2012. – № 11. – С. 58–61.
3. Мовчун А. І. Земна й небесна лірика Подільської Журавки (До ювілею Ганни Чубач) / А. І. Мовчун // Початкова школа. – 2011. – № 1. – С. 40–43.

4. Светловская Н.Н. Как обучать чтению, или Как разорвать замкнутый круг/ Н.Н. Светловская // Начальная школа. – 2010. – № 3. – С.8-12.
5. Ткачук Г. Твори Григора Тютюнника у духовному становленні молодшого школяра (Позакласне читання)/Г. Ткачук // Початкова школа. – 2012. – №4. – С. 14–17.
6. Ткачук Г. Уроки літературного читання за творами Лесі Українки як засіб формування читацької самостійності /Г.Ткачук//Початкова школа. –2011. – №2. –С.20-25.
7. Трунова В. Методика позакласного читання в основний період /В. Трунова // Початкова школа. – 2012. – №7. – С.51–57.
8. Трунова В. Методика позакласного читання в підготовчий і початковий періоди / В. Трунова // Початкова школа. – 2011. – № 10. – С.20–23.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль I Програмно-методичне забезпечення курсу «Літературне читання»			
Особливості змісту програми курсу «Літературне читання»(5 год.)	Індивідуальне заняття, МКР, залік	10	
Особливості підручників «Літературне читання» (5 год.)	Індивідуальне заняття, МКР, залік	10	
Діагностика рівня сформованості навички читання (5 год.)	Індивідуальне заняття, МКР, залік	10	
Змістовий модуль II Методика літературного читання творів різних жанрів			
Вимоги до уроку літературного читання (10 год.)	Індивідуальне заняття, МКР, залік	10	
Літературознавча пропедевтика на уроках літературного читання (6 год.)	Індивідуальне заняття, МКР, залік	5	
Методика позакласного читання (5 год.)	Індивідуальне заняття, МКР, залік	5	
<i>Разом: 36 год.</i>		<i>Разом: 50 балів</i>	

VII. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО – ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

(навчальний проект)

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення і практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: практична робота, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних занять та самостійного опрацювання тем з навчального курсу.

Тематика ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

1. Урок літературного читання пейзажної лірики в другому класі .
2. Урок літературного читання казки в другому класі.
3. Урок літературного читання оповідання в другому класі.
4. Урок літературного читання дитячої пісні в другому класі.
5. Урок порівняльного аналізу пейзажної лірики Тараса Шевченка (другий клас)
6. Урок порівняльного аналізу віршів «Баба Віхола» Ліни Костенко і Анатолія Камінчука.
7. Урок порівняльного аналізу віршів «Баба Віхола» і «Віхола» Ліни Костенко і Катерини Перелісної.
8. Урок синтезу мистецтв. Вірш Миколи Вороного, Сніжинки.
9. Урок синтезу мистецтв. Вірш Анатолія Камінчука, Котики вербові.
10. Урок синтезу мистецтв. Тарас Шевченко, Зоре моя вечірняя.

11. Урок виразного читання віршів. Любов Забашта, Біле свято зими.
12. Урок формування умінь переказувати оповідання за малюнковим планом. Василь Сухомлинський, Верба – мов дівчина золотокоса.
13. Урок читання науково-художнього твору. Олександр Копиленко, Хоробре кошеня.
14. Урок аналізу казки про тварин.
15. Урок аналізу чарівної казки.
16. Урок читання поезії в порівнянні (вечір в поезії), 3 клас.
17. Методика роботи із творами в підручнику «Літературне читання», об'єднаних рубрикою «Коли твір відкриває свої таємниці».
18. Методика роботи із випереджувальними завданнями в підручнику (рубрика «Завдання зі скриньки ...» (2 клас).
19. Методика проведення узагальнюючих уроків.
20. Формування літературознавчих понять під час аналізу твору (персонаж твору, герой твору, емоційність твору, звукопис, розгортання подій, структурні компоненти тексту художнього твору) – на вибір із зазначених.
21. Методика роботи з дитячою книжкою в першому класі.
22. Методика позакласного читання в 2 класі.
23. Методика позакласного читання в третьому класі.
24. Методика проведення уроку позакласного читання на тему «Журнали для дітей» (2,3 класи) – на вибір.
25. Розвиток творчих здібностей учнів за змістом підручника «Літературне читання».
26. Формування умінь переказувати художній твір у другому класі (розробка уроку).
27. Формування умінь будувати власні висловлювання (за змістом зошитів до підручника «Літературне читання»).

Орієнтовна структура ІНДЗ – літературно-методичний аналіз твору, основні думки із опрацьованої літератури, розробка уроку. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 7.1 і 7.2.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна к-сть балів за кожним критерієм
1	Літературний аналіз (визначення проблеми, жанру, теми, основної думки, художніх засобів)	5 балів
2	Визначення основних думок із творів, опрацьованих відповідно до теми ІНДЗ	5 балів
3	Методично правильна розробка уроку	10 балів
4	Наявність презентації до уроку	10 балів
Разом		30 балів

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів із навчальної дисципліни «Методика навчання літературного читання».

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Методика навчання літературного читання» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

2. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1	Модульні контрольні роботи (1, 2)	50
2	Самостійна робота	50
3	Відвідування лекційних занять	5
4	Відвідування семінарських та практичних занять	9
5	Робота на практичних, семінарських заняттях	90
6	ІНДЗ	30
Підсумковий рейтинговий бал		234
		Коеф. – 2.34

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:
Методи усного контролю: індивідуальне, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

За 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100	A	5	Відмінно
82 – 89	B	4	Добре
75 – 81	C	4	Задовільно
69-74	D	3	Задовільно
60 – 68	E	3	Задовільно
35-59	FX	2	Незадовільно з повторним вивченням курсу
1-34	F	2	Незадовільно без повторного вивчення курсу

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на індивідуальних заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, інтерактивна, лекція візуалізація, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), практичні, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* завдання

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- підручники «Літературне читання»
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- відеозаписи уроків;
- розробки уроків;
- дидактичний матеріал;
- презентації уроків;
- тестові і контрольні завдання;
- завдання для ректорського контролю знань студентів із навчальної дисципліни.

XI. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ, БАКАЛАВРСЬКИХ РОБІТ

1. Сценічні та екранні прийоми роботи з літературними казками Шарля Перро.
2. Сценічні та екранні прийоми роботи з літературними казками Г.-Х. Андерсена.
3. Формування інтересу до читання в учнів (створення мультфільмів, моделювання, унаочнення системи образів).
4. Навчання учнів складати план твору.
5. Навчання учнів переказувати художній твір близько до тексту (прийом створення мультфільмів).
6. Навчання учнів переказувати зміст твору, великого за обсягом (застосування методу проектів).
7. Виразне читання поезії (застосування Smart-дошки).
8. Формування правильності і швидкості читання (застосування інтерактивних методів навчання).
9. Ознайомлення учнів із біографією письменника як засіб забезпечення

розуміння його твору.

10. Особливості літературного читання в початковій школі.
11. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках літературного читання.
12. Виразне читання як засіб виховання естетичних почуттів.
13. Виразне читання казки і оповідання як засіб виховання моральних якостей.
14. Робота із загадками як засіб розвитку пізнавальних інтересів учнів.
15. Методика формування умінь здійснювати пошук, добір інформації для вирішення навчально-пізнавальних завдань.
16. Методика роботи з дитячими журналами на уроках літературного читання.
17. Дослідницька робота на уроках літературного читання.
18. Розвиток читацького інтересу у молодших школярів.
19. Розвиток зв'язного монологічного мовлення під час літературного аналізу казки.
20. Метод проектів на уроках літературного читання.
21. Стислий переказ художнього твору як засіб формування умінь точно висловлювати думку.
22. Творчі завдання для підсумкових уроків читання.
23. Використання дослідницьких методів на уроках літературного читання як дієвий спосіб забезпечення творчого розвитку особистості

XII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Мартиненко В.О. Літературне читання. Робочий зошит : навч. посіб. для учнів 2 кл. / В.О. Мартиненко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2013. – 80 с.
2. Науменко В. О. Зошит з літературного читання до підручника «Літературне читання» : навч. посіб. для 2-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Віра Науменко. – К. : Генеза, 2013. – 96 с.
3. Науменко В. О. Літературне читання : підруч. для 2-го кл. / Віра Орестівна Науменко. – К. : Генеза, 2012. – 160 с.
4. Науменко В.О. Літературне читання : підруч. для 3-го кл. / Віра Орестівна Науменко. – К. : Генеза, 2013. – 178 с.
5. Науменко В.О. Уроки літературного читання в 2 класі: метод. посіб. для вчителя / Віра Науменко. – К. : Генеза, 2013. – 280 с.
6. Савченко О.Я. Я люблю читати: кн. з літ. читання: дод. до підруч. «Літературне читання» для 2-го кл. : навч. посіб. / О.Я. Савченко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2013. – 120 с.
7. Савченко О. Я. Літературне читання : підруч. для 2-го кл. / Олександра Яківна Савченко. – К.: Освіта, 2012. – 160 с.
8. Савченко О. Я. Літературне читання : підруч. для 3-го кл. / Олександра Яківна Савченко. – К. : Освіта, 2013. – 178 с.

Додаткова:

1. Мартиненко В. Оновлення змісту літературного читання у контексті компетентнісного підходу / В.Мартиненко // Початкова школа. –2012. – №10. – С. 20–25.
2. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою. 1–4 класи. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2012. –С.71–91.
3. Науменко В.О. Особливості змісту навчально-методичного комплексу з літературного читання в другому класі (авт. В.О.Науменко) / В.О.Науменко // Шкільний бібліотечно-інформаційний центр. –2013. – № 5. – С.75–92.
4. Науменко В.О. Особливості нової програми «Літературне читання» (у порівнянні з програмою 2006 року) / В.О.Науменко // Учитель початкової школи. – 2012. – № 1. – С.26–27.
5. Орієнтовні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів з окремих предметів у 1–4 класах. – Режим доступу : <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-58E8D979EB287/list-231DF428B27>.
6. Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки № 1222 від 21.08.2013.
7. Савченко О. Я. Методичний аналіз навчального комплексу з предмета «Літературне читання» для 3 класу. / О.Я.Савченко // Початкова школа. – 2014. – №7. – С. 3–9.